

Йов Блум

ТВОРЦИ НА СЪВПАДЕНИЯ

София, 2017

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© 2015 by Yoav Blum. All rights reserved.

© Ивинела Самуилова, превод, 2017

© Фиделия Косева, корица, 2017

© Издателство „Изток-Запад“, 2017

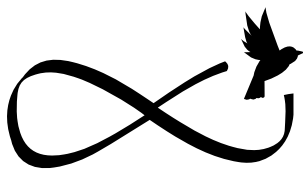
ISBN 978-619-01-0110-9

Йов Блум

Творци НА СЪВПАДЕНИЯ

Превод от английски
Ивинела Самуилова

ЗАГЛАВИЯ ОТ СЕРИЯТА:

„Творци на съвпадения“, Йов Блум

ОЧАКВАЙТЕ:

„Тежък дар“, Уилям Кент Крюгер

Бог не управлява Вселената със зарове.

—— Алберт Айнщайн ——

*Айнищайн, престани да казваш на Бог
какво да прави със заровете си.*

—— Нилс Бор ——

Из „Въведение в съвпаденията“ – първа част

Погледнете линията на времето.

Разбира се, тя е илюзорна. Времето е пространство, не е линия.

Но за нашите цели погледнете линията на времето.

Наблюдавайте я. Забележете как всяко събитие на линията е едновременно причина и следствие. Опитайте се да откриете началната му точка.

Няма да успеете, разбира се.

Всяко сега има преди.

Това вероятно ще бъде основният, макар и не най-очевидният, проблем, с който ще се сблъсквате, когато творите съвпадения.

Така че, преди да се впуснете да изучавате теорията и практиката, формулите и статистическите данни, нека да започнем с най-простото упражнение.

Погледнете отново линията на времето.

Потърсете правилното място, посочете го с пръст и просто решете: „Това е началната точка.“

1.

И в този момент, както винаги, всичко беше въпрос на синхронизация.

Пет часа преди да боядиса южната стена на апартамента си за 250-и път, Гай седна в малкото кафене и се опита да изпие кафето си по усвоения вече начин – съзнателно, изчислявайки глътките.

Тялото му бе леко наклонено назад, отпуснато зад масата в поза, която трябваше да подчертае спокойствието, придобито с годините на самодисциплина. Пръстите му внимателно обгръщаха малката кафеена чаша, сякаш бе ценна раковина. С периферното си зрение наблюдаваше движението на втората стрелка на големия часовник, който висеше над касовия апарат. Както винаги в последните мигове преди случването с недоволство усети познатото учестяване на дишането и пулса си, което понякога затрудняваше отброяването на секундите.

Кафенето беше наполовина пълно.

Погледът му бързо обходи хората, а после отново мислено прегледа тънките като паяжина нишки, които пресичаха въздуха и свързваха невидимо присъстващите с недоволними връзки.

Срещу него в другия край на кафенето седеше тийнсейджърка с кръгло лице, облегла глава на стъклото на прозореца с малки

слушалки в ушите, което позволяваше на маркетинг алхимиците да държат мислите ѝ под контрол чрез специално създадената за тийнейджъри романтична музика. Затворените ѝ клепачи, отпуснатите черти на лицето – цялото ѝ изражение излъчваше апатия. Гай не знаеше достатъчно за нея, за да прецени дали не бе прес-торена. Девойката не беше част от уравнението в момента. Не бе планирано да бъде част от действието, а само от мизансцена.

Неуверена двойка на първа или втора среща седеше на масата срещу тийнейджърката и се опитваше да се справи с това, което можеше с еднакъв успех да се нарече приятелски разговор, интервю за кандидат-съпрузи или тиха престрелка на остроумия, придружени с усмивки. От време на време и двамата отместваха погледи встрани, за да избегнат продължителния зрителен контакт, който би могъл да създаде у другия лъжливо усещане за близост. Всъщност тази двойка бе пример за всички онези прибързани връзки, които скоропостижно се изчерпват. Светът бе пълен с подобни отношения независимо колко упорито се опитваше да ги предотврати.

Малко по-навътре, в ъгъла, пред маса, покрита с гъсто изписани на ръка листове, седеше студент, зает да изтрива от сърцето си образа на своя стара любов. Беше се вторачил в чашата си с горещ шоколад, потънал в мечтание, което трябваше да изглежда като академично вглъбение. Гай знаеше името му и бе запознат със здравословното му състояние, емоционалната му история, мислите му, мечтите му и дребните му страхове. Цялата информация бе запечатана някъде в съзнанието му – всичко онова, което трябваше да знае, за да предвиди възможностите и да се опита да ги подреди в съответствие със сложната статистика за причините и следствията.

И накрая – две сервитьорки с изморени очи, които все още успяваха да се държат на крака и да се усмихват, а в момента водеха тих и напрегнат разговор до затворената врата на кухнята. Или по-точно едната говореше, а другата слушаше, като от време на време кимаше с отработен жест „цялата съм в слух“, макар на Гай да му се струваше, че мисли за нещо съвсем различно.

Той знаеше и нейната история. Всъщност надяваше се, че я знае.

Постави чашата с кафе на масата и отброи наум секундите.

Според часовника над касовия апарат до четири следобед оставаха седемнадесет минути.

Знаеше, че часовникът на всеки от присъстващите в кафенето показва, макар и с малко, различно време. Половин минута по-рано или по-късно нямаше никакво значение.

В крайна сметка хората бяха разделени един от друг не само от мястото, което заемаха. Те също така функционираха в различно време. В известен смисъл те оперираха в създаден от тях самите личен времеви балон. Част от задачата на Гай, както се бе изразил Генерала, бе да събере тези техни времена заедно, без да създава усещане за изкуствена среща.

Самият Гай не носеше часовник. Беше установил, че никога не му се е налагало да ползва. Беше толкова осъзнат за времето, че нямаше нужда от това човешко изобретение.

Винаги бе обичал вълнуващото почти пронизващо костите му усещане в минутата, предшестваща изпълнението на мисията. Това усещане беше резултат на осъзнаването, че всеки момент ще протегне ръка и ще сръчка земята или небето. Ще отклони от обичайния им и познат ход събитията, които само секунда по-рано са се движили в съвсем различна посока. Той беше като художник, който рисува великолепни и сложни пейзажи, но без четка и бои, а само с едно леко и прецизно завъртане на голям калейдоскоп.

Ако аз не съществувах, бе мислил неведнъж, щеше да им се наложи да ме измислят. Щяха да са принудени да го направят.

Всеки ден се случваха милиарди подобни движения, съответствайки едно на друго, уравнивявайки се едно друго, следвайки се едно друго в трагико-комичния танц на възможните бъдещи събития. Никой от участниците не забелязваше тези движения. А той виждаше промяната, която щеше да се случи, и с едно просто решение я проявяваше. Елегантно, тихо, тайно. Дори и да бе явно, никой не би повярвал какво се крие зад това. Но той винаги потръпваше преди изпълнението.

„Преди всичко – бе им казал Генерала, когато започваха, – вие сте тайни агенти. Всички останали са на първо място агенти и на

второ – тайни, но вие сте преди всичко тайни и до известна степен – и агенти.“

Гай вдиша дълбоко и всичко започна да се случва.

Тийнейджърката от отсрещната маса леко се раздвижи, когато една от песните свърши и започна друга. Тя промени положението на главата си, отвори очи и се загледа през прозореца.

Студентът поклати глава.

Двамата от двойката, все още преценявайки се взаимно, се изкискаха неловко, сякаш това бе единственият възможен вид смях.

Втората стрелка бе направила една четвърт от обиколката си.

Гай издиша.

Извади портфейла от джоба си.

Точно навреме, кратко и раздразнено повикване раздели двете сервитьорки една от друга и изпрати едната в кухнята. Той остави сметката на масата.

Полека и замислено студентът започна да събира листовите си.

Втората стрелка достигна означението за половина.

Гай остави чашата си, все още наполовина пълна, на масата, точно на сантиметър и девет милиметра от ръба ѝ. Сложи я върху сгънатите банкноти, както обикновено. Когато стрелката на часовника достигна четиридесет и две, той се изправи и с жест, който казваше едновременно „благодаря“ и „довиждане“, махна на сервитьорката, която бе останала пред кухненската врата.

Тя също му махна в отговор и се насочи към масата му.

Когато втората стрелка мина през означението за три четвърти, Гай излезе на обляната от слънце улица и изчезна от полезрението на останалите в кафенето.

Три, две, едно...

Симпатичният студент в ъгъла също се приготвяше да тръгва.

Въпреки че масата беше на Джули, очевидно Шърли трябваше да се погрижи, понеже колежката ѝ бе в кухнята. Нямаше нищо против. Харесваше студенти. Харесваше симпатични млади мъже. А симпатичен студент беше идеалната комбинация.

Шърли поклати глава.

Не! Веднага престани с тези мисли! Достатъчно с тези „симпатични“, „чаровни“ и всички останали прилагателни, които се чувстваш длъжна да раздаваш на мъжете наоколо.

Това вече си го преживяла. Опитвала си, рискувала си, скачала си и си се проваляла. И вече си си научила урока. Достатъчно. Това приключи. Няма да го правиш повече.

Познаваше другия млад мъж с меланхоличните очи, който ѝ бе махнал, преди да излезе. Ако изобщо бе възможно да познаваш някого от безмълвните му седмични посещения. Обикновено изпиваше кафето си до последната капка, оставяше на дъното само утайката, сякаш в очакване на гледачка, която никога не се появява. Банкнотите пък, внимателно сгънати, винаги слагаше под чашата. Докато той излизаше от кафенето, ѝ се стори, че усеща в стъпките му напрежение. Тя се приближи до масата, на която бе седял, старайки се да не гледа студента.

В крайна сметка тя беше просто човек. И бе минала цяла година. Очевидно все още имаше нужда да усеща човешка топлина. Не можеше да свикне с мисълта, че да бъде сама е по-добре. Че трябва да бъде силен, истински, красив вълк единак в снега или леопард в пустинята, или нещо подобно. Годините на романтични филми, сладникави поп песнички и повърхностни четива бяха успели да изградят здрава крепост от романтични илюзии в главата ѝ.

Но всичко ще бъде наред.

Всичко ще се нареди.

Тя протегна ръка, потънала в мислите си.

Зад гърба си чу неясен звук и извърна глава. Идваше от момичето със слушалките, което припяваше под носа си .

Още преди да обърне отново глава, разбра, че е направила грешка. Умът ѝ веднага предвиди хода на събитията, предсказвайки ги във времето с точността на атомен часовник, който обаче винаги изостава с хилядна от секундата.

Ръката ѝ бутна чашата, вместо да я хване.

А чашата, незнайно защо поставена твърде близо до ръба на масата, изгуби баланса си.

Шърли посегна с другата си ръка да улови падащия порцеланов съд, но не успя и той се разби на пода. В разочарованието си тя шумно изстена.

И ето, студентът, този млад мъж, когото нямаше да нарича симпатичен, вдигна глава по посока на възгласа ѝ, протегна ръка в грешно движение и неволно разля върху листовете си горещия шоколад.

А Бруно тъкмо излизаше от кухнята. По дяволите.

♦ ♦ ♦

„Понякога ще трябва да проявявате малко коравосърдечие – бе казал Генерала. – Случва се. Необходимо е. На мен лично това много ми допаднаше. Но не е нужно да ставате садисти, за да го разберете. Принципът е много прост.“

Гай тръгна надолу по улицата, броейки крачките си, докато реши, че може да си позволи да се обърне и да погледне отдалеч. Чашата вече би трябвало да е паднала. Искаше му се да хвърли едно око – само да погледне набързо, за да се увери, че всичко е наред. Това не беше детинско, а здравословно любопитство. Никой нямаше да забележи. Той се намираше на отсрещната страна на улицата. И му бе позволено да го прави.

А после щеше да се заеме с тръбата.

♦ ♦ ♦

Шърли видя, че студентът ругае, а ръцете му трескаво се опитват да спасят гъсто изписаните на ръка листове.

Тя се наведе бързо, за да събере счупените парчета от чашата, и си удари главата в масата. Второ „по дяволите“.

Опита се да събере големите парчета, без да се пореже. Обувките ѝ бяха изпръскани с кафеена утайка като петна на жираф.

Дали петната от кафе могат да се изчистят? А дали тези обувки изобщо може да се перат?

Тя беззвучно ругаше всичко и всички. Това ѝ се случваше за трети път, а Бруно много ясно я бе предупредил какво ще последва след третото счупване.

– Остави – чу го да казва до нея с тих глас. Лицето му бе почервеняло от гняв.

– Съжалявам – изрече тя. – Наистина. Стана... случайно. Просто за секунда се разсеях. Наистина.

– Това е третият път – ядосано измърмори Бруно. Не обичаше да вика пред клиентите. – Първия път ти казах, че няма проблем. Втория път те предупредих.

– Съжалявам, Бруно – каза тя отново.

Бруно я изглежда яростно.

Ох! Огромна грешка!

Той изобщо не обичаше да го наричат с малкото му име. А тя обикновено не правеше подобни грешки. Какво ѝ ставаше днес?

– Остави всичко – каза той тихо, наблюдайки на всяка дума. – Върни униформата, вземи си днешния дял от бакшишите и напусни. Вече не работиш тук.

И преди тя да успее да произнесе и дума, той се изправи и отново се прибра в кухнята.

Гай тичаше.

Имаше още много работа. Не бе възможно всичко да бъде подготвено предварително. Някои неща трябваше да направи в последния момент или поне да се увери, че се развиват, както трябва.

Все още не бе достигнал нивото, когато ще може да оставя чашите да падат, а той да седи и да наблюдава как едно събитие следва друго. Засега се налагаше леко да побутва събитията в реално време.

Щеше да се наложи да направи нови копия на по-голяма част от материалите.

Едната сервитюрка – не тази, която събираше парчетата от пода и изглеждаше сякаш ще се разплаче всеки момент – му донесе

салфетки и му помогна да избърше течността, която листовете все още не бяха успели да попият. Мълчаливо двамата бързо почистиха масата. Той остави по-голямата част от листовете там.

– Може да ги изхвърлите – каза на сервитьорката. – Ще направя ново копие.

– Колко неприятно – изрече тя и сви устни, изразявайки съчувствие.

– Донесете ми сметката, моля – каза той. – Ще тръгвам.

Тя кимна и се обърна, а той долови в полъха от движението аромата на парфюма ѝ. Една стара аларма тихо се включи в съзнанието му. Парфюмът на Шарън. Изобщо нямаше нужда от това.

Премигна и продължи да пъха в чантата си листовете, които бяха останали сухи. Сервитьорката постави на излъсканата маса сметката.

Дори не забеляза, че е престанал да диша, когато тя се приближи отново, само и само да не вдъхне пак този аромат по погрешка.

Когато тя се отдалечи, той вдигна поглед от сметката и видя другата сервитьорка, тази, която счупи чашата, да излиза от кафенето, облечена с всекидневни дрехи.

Гай седна на автобусната спирка и отвори малкия си бележник.

Беше на място, където тя не можеше да го види, но за всеки случай се престори, че чете.

Отгърна на едно от първите съвпадения, върху които бе работил. Мисията му бе да направи така, че един конкретен работник във фабрика за обувки да изгуби работата си. Човекът бе уникален композитор, но изобщо не подозираше за музикалния си талант. Като първа стъпка Гай трябваше да организира уволнението му. Следващата крачка бе да го изложи на музикално въздействие, което да го накара да се опита да съчини мелодия.

Беше доста сложна задача за начинаещ творец на съвпадения и не толкова вълнуваща като мисиите, за които мечтаеше.

Гай си спомни, че по онова време бе доста самонадеян. Беше се опитал да режисира нещо, което далеч надхвърляше способности-

те му да планира. Докато четеше от бележника, си припомни, че бе използвал алкохол, вирусна инфекция и прекъсване на електрическото хранване, което парализира цялата фабрика.

Провали се, разбира се. Уволниха друг човек, защото не бе изчислил правилно времето, в което работниците пристигаха. Тогава вниманието му бе съсредоточено върху отделния човек, а не към взаимовръзките на този човек в по-голямата картина. Не бе обърнал достатъчно внимание на обичайното задръстване, което ставаше в квартала на композитора всеки четвъртък сутринта, и друг работник пристигна във фабриката в часа, който Гай бе определил за неговия човек.

Цялата операция, която се бе опитал да осъществи, бе скицирана на четири страници в бележника му. Четири страници! По дяволите, за кого се бе мислил?

Някой друг уреди мъжът да бъде уволнен пет месеца по-късно. Бе успял също да върне на освободеното работно място човека, когото Гай бе уволнил по погрешка. Гай нямаше представа кой го направи. Даде си сметка, че няколко музикални произведения никога няма да бъдат написани заради глупостта му.

Но не всички грешки можеха да бъдат поправени толкова лесно. Понякога нямаше втори шанс.

От отсрещната страна на улицата видя сервитюрката, която бе счупила чашата му, да върви към спирката.

В този момент сякаш целият свят се въртеше около ритмичното потропване на стъпките ѝ по тротоара, лекото прошумоляване, което ръката ѝ предизвикваше при допира с дрехите и докосване то на етикета на блузата до гърба ѝ. Когато бе раздразнена, обърваше внимание на незначителни детайли.

Бе открила това неотдавна.

Странно, но в момента я притесняваше не ненадейното ѝ уволнение, а чувството, че не се е случило, както си бе представлявала. Всичко да се промени просто така, за миг? От живота не се очакваше подобно отношение. От него се очакваше да ти поднася

полекичка новото – и доброто, и лошото. Не би трябвало да хвърля камъни в блатото ти и със злобна усмивка да сочи към вълните, нарушили спокойствието на водната повърхност. Случилото се преди малко обаче бе така ненадейно, както да налетиш на далечен познат точно след като си завил зад ъгъла.

По-рано бе валило и въпреки ярките и топли слънчеви лъчи, които сега нагриваха асфалта, въздухът все още ухаеше на свежо. Малки вади кафява вода се стичаха отстрани на улицата към канавките, което даде възможност на профучалия край нея безчувствен автобус да я изпръска, отново изцапвайки обувките ѝ. Беше си изпуснала автобуса. Разбира се, това бе един от онези дни!

Трябваше само да го изтърпи и да оцелее без сериозни физически поражения или нещо подобно, а утре щеше да бъде по-добре. Утре щеше да има време да оцени щетите, да провери състоянието на спестяванията си и да вземе разумно решение как и накъде да продължи.

Смърми сама себе си за драматичната си реакция. Голяма работа, че са я уволнили. Не бе събитие, за което би разказала на внуците си, нито дори на някой психолог. Бе просто лош ден. А тя имаше голям опит с подобни дни. Познаваше ги добре. Така че – без драма, моля.

Протегна ръка. Можеше да мине цял час, докато се появи следващият автобус. Би било по-добре да спре такси, да се прибере, да си вземе един дълъг душ и да се наспи. А утре ще видим. Ще видим дали някъде предлагат работа. Ще видим какво ще правим със следващия наем. Ще видим какви са инструкциите за пране на обувки.

Гай бе притеснен. Тя не изглеждаше достатъчно отчаяна. Той очакваше средно високо ниво на отчаяние.

Всъщност може би бе по-добре, че не бе много отчаяна. Така щеше да е по-възприемчива за нови идеи.

От друга страна, малко повече разочарование, подправено с известна тъга, може би щеше да я накара по-силно да закопнее за някого, на когото може да се облекне.

Но пък би могло и да я настрои да се затвори за хората.

Трябваше да взема предвид тази възможност, помисли си Гай. Какъв глупак съм! Трябваше предварително да изчисля точното ниво на отчаяние. Рискът от грешки, касаещи избора, трябваше да бъде сведен до минимум. Първи урок. Добре де, не точно първи, може би около пети.

Или може би десети. Наистина вече не си спомням.

Но във всеки случай тя не изглеждаше достатъчно отчаяна.

– Какво става? – попита той.

Един от минувачите по тротоара спря.

– Моля?

– Какво става? – попита отново. – Защо колите не се движат?

– Има спукана водопроводна тръба – отвърна мъжът. – Затворили са улицата.

– О! Разбирам.

Трябваше да заобиколи. Ако завиеше тук надясно, а след това наляво, би трябвало да мине успоредно и да стигне до... Не, от тази страна не можеше да се влезе. Може би трябва да завие надясно два пъти и тогава наляво по онази еднопосочна улица. Дали беше еднопосочна, или без изход? Шарън винаги му се смееше. „Как си завършил школата за офицери, след като не можеш да се ориентираш дори в града?“ „В града е различно“, отвърщаше той. „Дори е по-лесно“, дразнеше го тя. „Теб те нямаше на занятията – оправдаваше се той. – Сега ме разсейваш.“ Усмиваше се с онази усмивка и наклоняваше леко глава. Като недоверчива Мона Лиза. „Наистина – уверяваше я той. – Карти, улици, знаци, посоки – всичко ми се обърква. Точно в този момент има само две места – до теб и далеч от теб. Как бих могъл да си спомня как се стига до киното? Каж ми, де!“ А тя се облягаше на рамото му и прошепваше в ухото му: „Тук наляво, след сградата – надясно, а на кръговото – направо, капитане.“

Така че какво от това, че страниците му бяха унищожени? Това нямаше да съсипе деня му... или който и да било ден. Изобщо.

Щеше да се прибере вкъщи, да захвърли повредените документи в най-тъмния ъгъл на стаята, да си изтегли от интернет комедия – възможно най-тъпата, която може да намери, със студенти, невротични англичани или испанка, която говори много бързо, а после щеше да седне с бира и фъстъци пред себе си и да я изгледа без никакво угризение.

След което щеше да отиде на плажа. Това също бе вариант.

Във всички случаи бирата бе важен елемент. Тя би се обидила, ако не бъде включена. С бирата шегата не бива – тя заслужава уважение.

Отметна глава и се разсмя силно от удоволствие. Всеки път, когато отлагаше задача, свързана с обучението му, настроението му се оправяше. Оживяваше се. Обичаше това „просветление“ за щастието – приятно усещане, което му позволяваше да почувства живота отвъд задълженията, като течение, на което трябва да се остави.

Някой ден ще стана дзен учител, помисли си той. Ще вкарвам хората в коли и ще ги карам да се смеят и да се радват на живота.

Но дотогава ще трябва да се задоволя с това да бъде учтив. Да помогна на някоя възрастна дама, да взема някого на стоп, да купя цвете и да го подаря на случайно срещната млада жена на улицата. Той отново се засмя доволно.

Хората реагираха на нещата по различен начин.

Хората освен това имаха различни слаби места. Гай откри най-голямата слабост на студента някъде по средата на проучването си.

Никоя от другите му слабости не притесняваше Гай особено освен затруднението на студента да се ориентира в града.

Затова той нагласи предишната вечер студентът да гледа военен документален филм. Много обичаше да влияе върху мислите на хората, като сменя програмата на телевизията. Беше относително лесно и носеше приятното усещане за хазарт. Вече не се осмеляваше да рискува с по-големи залози.

Щом студентът изгледа филма, Гай усети, че има вероятност, след като напусне кафенето, когато се зачуди накъде да кара, нещо подобно на „ляво, дясно, ляво“ да изплува в съзнанието му. За всеки случай останалите улици щяха да бъдат затворени.

Бе минало доста време. Трябваше да хване такси. Тя вяло вдигна ръка, докато се опитваше да пресметне шансовете си да намери нова работа още тази седмица.

Тъкмо стигна до извода, че няма такива изгледи, когато малка синя кола спря до нея и прозорецът се отвори.

Тя разсеяно каза адреса и влезе в колата. Миг след като затвори вратата, си даде сметка, че това не е такси. Очевидно несъзнателно бе стопирала, а на седалката до нея седеше студентът от кафенето, който бе сигурен, че тя му е махнала...

Той включи колата на скорост, усмихна ѝ се и потегли.

И сега, когато вече се движеха, земята не можеше да я погълне, дори и да искаше.

Беше симпатична и мълчалива. Опасна комбинация от негова гледна точка.

Изглежда, човек не може да се предпази от това да си фантазира евентуална връзка с някое създание от женски пол, когато то го преследва, засмя се той в себе си.

Ти обаче следвай плановете си, приятелю.

Но от друга страна, ако щеше да ходи на плажа с бира...

Трябва да му се признае, че наистина положи усилия.

Наум тя отброи почти цяла минута, преди той да наруши мълчанието.

– Надявам се, че не ти е викал много – каза той с лека усмивка.

– Не, той изобщо не вика. Когато е ядосан, набляга на всяка дума.

– Набляга?

– Всяка дума реже като с нож.

– И какво отрязва?

– Уволни ме – присви рамене тя.

Бегъл поглед, леко притеснен.

– Наистина ли?

– Наистина.

Думата „наистина“ никога не бе произнасяна толкова рязко и кратко.

„Това бе последната дума от този разговор, приятелю – помисли си тя. – Надявам се, че си го разбрал.“

Част от нея беше такава. Харесваше ѝ да бъде груба и в малкото, което казва. Да прекъсва обичайната последователност от въпроси и отговори, да изрича думи или изрази по начин, който може да накара всекиго да замлъкне, да се почувства неудобно, да изпита смущение и да си помисли: „ОК, очевидно тя **наистина** не желае да разговаря.“

„Не ми говори за работа. Не ми говори изобщо. Карай. Аз съм тук само *по случайност*. Просто карай.“

– Аз... съжалявам да чуя това.

– А аз съжалявам за твоите документи. Видях, че всичко се изля върху тях.

– Няма проблем. Ще направя ново копие.

Сега беше негов ред да присвие рамене.

– Добре.

– Наистина няма проблем.

– Ясно. Тогава не съжалявам.

Тя се усмихна на себе си.

– О, да.

– Аз съм Дан.

– Шърли.

– Имам братовчедка, която се казва Шърли.

„Какво ме засяга?“

– О! Наистина ли?

– Да.

Гай отново броеше вдишванията си. Предполагаше се, че е по-ефективно от броенето на секунди. Знаеше го, но когато дишането му бе неритмично, беше проблем.

Извади мобилния телефон от чантата си и изчака малко.

И още малко.

Този разговор би могъл да се нарече „застраховка“. Набра номера.

– Ще те оставя на ъгъла на твоята улица, става ли? По-надолу вече е еднопосочна, мисля.

– Супер. Няма проблем.

Тя си позволи бегла усмивка.

– Апартаментът ти е близо до плажа, нали?

– Да, доста близо.

Крачка напред.

– Ходиш ли на плажа често? – пробва той.

– Понякога. Рядко.

Две крачки назад.

– Аз ходя от време на време. Наистина прочиства съзнанието.

– Не и при мен. Шумът от вълните нарушава концентрацията ми.

– Не е нужно да се концентрираш, за да изчистиш съзнанието си.

– Щом казваш.

Тя се усмихна. Хубава усмивка. Тоест усмивката е хубаво нещо по принцип, нали?

– Може да отида тази вечер. Искаш ли да дойдеш?

– Слушай...

– Без ангажименти, наистина. Аз ще донеса бира, а ти вземи нещо за хапване, ако искаш. Просто ще поседим на брега и ще поговорим. Сериозно.

– Не става.

– Обикновено бих изчакал, докато между нас потръгне разговор. Разбира се. Първо бих те впечатлил с всякакви банални прозрения. Не съм от онези, които прибързват, но понеже всеки момент ще пристигнем и...

– Не си падам по тези неща.

– Кои неща?

– Връзки.

– Изобщо?

– Изобщо.

– Нещо като монахия?

– По-скоро като стачка.

– Защо?

– Сложно е.

– И от колко време стачкуваш?

– Не мисля, че си струва... Какъв е този шум?

– Мисля, че идва от чантата ти.

– А, телефонът ми. По дяволите.

Търсене, ровене, бърникане.

– Моля?

– Ало.

– Да?

– Дона ли е?

– Не.

Усети как веждата ѝ се повдига сама от раздразнението.

– Ало?

– Не, не е Дона.

– Дона?

– Тук няма Дона. Сгрешили сте номера.

– Ало?

– Грешен номер! Грешен номер! – извика тя.

Прекъсна разговора и пусна телефона в чантата си, която бе на пода до краката ѝ.

– Уф! Какъв скапан ден.

♦ ♦ ♦

Гай прибра телефона в джоба си.

Сега вече всичко, което можеше да направи, бе да се надява и да се прибере у дома.

И да боядиса стената.

♦ ♦ ♦

– Стигнахме.

– Супер. Благодаря.

– Значи повече няма да те виждам там.

– Не. Уволнена съм.

– И няма шанс да прекратиш стачката?

– Не.

– Нормален съм. Честно. Изследван съм от водещи специалисти.

– Сигурна съм.

Последна усмивка, с повдигната вежда.

– Никакъв шанс? Дори едно на хиляда? Няма ли да ми оставиш телефонния си номер?

„Би трябвало отдавна вече да се е отказал.“

– Не, благодаря ти.

Изчезвам.

♦ ♦ ♦

Огромна и подробна диаграма на последната мисия бе скицирана на стената. Имаше едно кръгче с написано в него името „Шърли“, второ кръгче с „Дан“ и безброй линии, които се разклоняваха от тях.

Отстрани имаше дълъг списък с черти от характерите, стремежите и желанията.

Бяха нарисувани и много други кръгове, свързани помежду си със сини линии (действия), червени линии (рискове), пунктирани

линии (ситуации, които могат да възникнат) и черни линии (връзки, които трябва да се имат предвид). С малки и колебливи букви в средата на всеки кръг бе записана кратка бележка: „Бруно“, „Джулия“, „водна тръба“, „автобус 65“. Имаше и още няколко десетки елемента, които привидно нямаха никаква връзка помежду си, като например „основно обучение и сънища – документален филм“, „Дейвид, техник от кабелната фирма“, „Моника, съпруга на Дейвид“. В левия ъгъл в дъното бе отделено място за изчисления. Количеството кафе в чашата, за да бъде падането ѝ достатъчно зрелищно, количеството от парфюма на Джулия, което трябваше да остане в шишенцето, дебитът за час на водата в тръбата, дълбочината на локвата, през която да мине автобусът, песните, на които момичетата обичаха да припяват.

Имаше и списък с техники на климатици, теми за разговор, свързани с пеликани, кодове за достъп до поне девет банки, съставът на няколко ирландски бири, програми на телевизионните канали в три страни, начините, по които думата „късмет“ се произнася на различни езици, часови зони, асоциативни връзки, които можеха да бъдат направени между държавата Перу и козето мляко, и стотици други детайли, обозначени с малки букви в различни цветове, свързани с линии в различни посоки, към всички възможности и подвъзможности, с контекста, разсъжденията и комбинациите, които биха могли да доведат до дадена точка.

Да, определено отдавна бе прехвърлил фазата, когато бе възможно да работи с бележник.

– Здравей!

– Здравей!

– Дан, нали?

– Да.

– Изглежда, съм оставила телефона си в колата ти.

– Да, беше на пода на колата ми.

– Вероятно съм го пуснала там вместо в чантата.

– Явно. Значи все пак си ми оставила телефонния си номер или поне телефона си.

– Така изглежда.

Половинка тишина, четвъртинка – безмълвие, една десета напрегнато очакване.

– Ъ-ъ... Би ли могъл да дойдеш да ми го донесеш?

– Да, разбира се.

– Супер.

– Имам обаче по-добра идея.

– Каква?

– На плажа съм. Може да дойдеш и да си го вземеш.

– Ох, добре.

– Супер.

– Ще ми отнеме около петнадесет минути.

– Не бързам.

– Добре, чао.

– И... Шърли?

– Да?

– При мен има напитки, така че вземи нещо за хапване, ако искаш.

Точно изчислени ъгли на гневно захвърляне на телефона, тънки и дълги пукнатини по язовирната стена на самотата, смях от задоволство, който отеква в една кола в продължение на няколко минути – всичко това накрая ще се срещне точно в една-единствена точка.

– Добре.

Вечер. Море. Млад мъж и млада жена седят на брега и разговарят. Нищо необичайно. Бегли усмивки, дискретно прикрити от мрака. Вестници по пода и още една ръка боя, добавена върху стената, която бе побрала всички възможни страни на света за тази ситуация.

На електронното табло на едно несъществуващо летище под „Любов – Пристигащи“ се появи нов запис.

Под колоната „Основание“ светнаха думите „съвпадение от втора степен“.

И поредният ден свърши.

2.

Когато на следващия ден Гай се събуди, усети във въздуха слаба миризма на боя, макар че бе оставил балконската врата отворена през цялата нощ, за да се проветрява.

Мислено се потупа по рамото. Естественото събуждане бе още един добър знак. Започваше да става професионалист.

Професионалист в достатъчна степен, за да заспи след успешна мисия. За да знае, че след като си свършил своята работа, не оставаш на сцената прекалено дълго и не проверяваш клиента. И най-вече – за да не лежи цяла нощ с отворени очи само за да хване момента, когато пликът се появява под вратата.

Не че някога изобщо бе успявал да улови този момент.

Рано или късно винаги заспиваше. Понякога само за броени минути, но това бе достатъчно. Когато се събудеше, установяваше, че някой вече е идвал и е пхнал кафявия плик под вратата на апартамента му.

Спомни си как веднъж бе лежал в леглото, неспособен да заспи от адреналина след успешно организирано съвпадение, което предотврати изневярата на една жена. Апартаментът беше тъмен, но бе оставил зоната пред вратата осветена и бе преместил леглото си под такъв ъгъл, че да види плика, когато бъде доставен.

Спомняше си, че бе погледнал часовника и бе видял, че часът е 4:59. Бе мигнал само веднъж и, изтощен, бе задрямал за няколко минути. Когато отвори очи, часът бе 5:03, а кафявият плик лежеше върху осветеното пространство на пода и сякаш му се подсмиваше презрително.

Бе скочил от леглото толкова рязко, че падна и си изкълчи крака, но все пак успя да стигне до вратата. Отвори я широко и бързо огледа във всички посоки. Стълбището бе празно. Ослуша се, но не чу стъпки. Затича се надолу по стълбите, като в бързината остави вратата зад себе си отворена. Вземаше стъпалата през две, макар да го болеше кракът и да се опитваше да не скимти от болка на всяка крачка, а когато стигна долу, започна да се оглежда като обезумял.

Улицата бе празна, а първите слънчеви лъчи бяха започнали да затоплят студения нощен въздух.

Гай бе останал там, треперейки, докато съненото му съзнание се опитваше да се отърси от шока, предизвикан от прехода между сънената отпуснатост и неистовия болезнен спринт в студената утрин. Няколко мигащи светлини му изпращаха недвусмислено съобщение: „Да не си си изгубил ума?“

В отговор се бе обърнал и се бе прибрал вкъщи. Докато изкачваше стъпалата, стигна до извода, че всъщност няма значение кой пъх пликите под вратата му.

Все пак беше професионалист, нали?

Нищо друго не би трябвало да го интересува. Трябваше да си гледа работата и да я изпълнява по такъв начин, че възложените мисии да бъдат реализирани плавно и с възможно най-малко грешки. Това беше всичко.

Бавно стана от леглото, наслаждавайки се на оставащите мигове преди получаването на новата мисия.

След малко щеше да отиде в дневната и да види плика със следващата мисия оставен в стаята точно пред вратата. Първата страница щеше да съдържа общо описание. Да събира двойки бе мисия, която напоследък получаваше често. Може би този път щеше да бъде различна.

Мисията можеше да бъде да промени мироглед, да събере семейство, да помири врагове, да посее вдъхновение, което да се

прояви в произведение на изкуството, в ново прозрение или в новаторско научно откритие, ако имаше късмет. Кой знае. Освен описанието на мисията първата страница щеше да даде подробности за кого се отнася и базисна обща информация за непосредствения кръг от хора, които също трябва да вземат участие, както и обичайните напомняния за спазване на сроковете.

Щеше да извади и няколко листовки, съдържащи информация за съответните участници. Имена, места, влияния, статистика относно вземането на решения в различни ситуации, осъзнати и несъзнавани убеждения. Щеше да има и листовка с параметри за осъществяване на съвпадението, включително и методите, които трябва да бъдат избягвани. Така например неотдавна му бе възложено да събере мъж и жена, но с условието жената да не среща никого от семейството на мъжа, преди да се запознае с него самия, както и да не се използва алкохол в процеса на запознанството им.

Няколко месеца по-рано в указанията бе записано, че няма право да използва спешни медицински ситуации, за да улесни осъществяването на съвпадението, чиято цел бе да промени възгледа на клиента за смъртта. Това малко усложни процеса.

В последните страници от указанията щяха да са описани тъй наречените широк кръг действия, които трябва да бъдат предприети в краткосрочен план. Спуканата водопроводна тръба предишния ден бе от този вид. На практика почти бяха изискали тази повреда, тъй като тя щеше да улесни изпълнението на няколко по-сложни съвпадения (вероятно от четвърто ниво), които се реализираха по същото време. Гай сигурно би се справил с изпълнението на мисията и без водопроводната тръба. Имаше хиляда начина да бъде блокирана една улица.

Тези „широк кръг действия“ винаги бяха малко проблематични. Бе трудно да се предвиди обхватът на последиците от тях, ако не бе изрично посочен в документите. Може би бе възможно, но диаграмите за изчисляването щяха да покрият стената на десететажна сграда. Гай все още не бе стигнал това ниво. Трябваше му още малко практика, за да овладее тази част.

В плика щеше да намери, разбира се, и обичайния документ за писмен отказ, на който никой не обръщаше сериозно внимание.

„С настоящото декларирам, че с пълно и ясно съзнание за значението на акта, който извършвам, заявявам решението си да се откажа от активна служба...“, дрън-дрън.

Влезе в дневната, където пликът вече го чакаше.

Позволи си да пренебрегне присъствието му за момента и се отправи към банята. Очите му още бяха сънени.

Отново бе сънувал съня. Всеки път на различно място, но винаги все същия. Неясни образи на него самия наскоро гора, в центъра на футболно игрище, в огромен банков сейф, на мек облак...

Тази нощ бе в пустинята. Пред него се простираха километри твърда напукана земя – жадни цепнатини върху безкрайна жълто-кафява повърхност. Погледът му виждаше само пустош чак до хоризонта, а слънцето изгаряше темето му.

И в този сън, както винаги, той знаеше, че тя стои зад него. Гръб в гръб. Усещаше присъствието ѝ. Можеше да бъде само тя.

Опита се да се обърне, да отмести поглед от пустинния пейзаж и да застане лице в лице с нея. Но както винаги, тялото му не се подчини. Усети лек полъх върху тила си, опита се да произнесе името ѝ и се събуди.

На няколко дни – като приятел, който не разбира от намек – сънят се появяваше отново, всеки път в малко по-различен вариант. Започваше да му става досадно.

Кога щеше да има нормални сънища?

Лекият мирис на боята и тръпнешното очакване за новата мисия го доразбудиха, докато си миеше зъбите. Обичаше да отлага малко момента на отварянето на плика. Може би с час. Чак когато приключеше с всички сутрешни ритуали и беше съвсем буден, Гай сядаше на дивана с чаша кафе на масата и с познатото леко потреперване на ръцете отваряше плика.

Днес той бе необичайно лек и тънък. Зачуди се защо, преди да установи, че съдържа само един лист. С посочен час, място и едно изречение: „Имаш ли нещо против, евентуално, да те ритна в главата?“

